

FOTOS: © POFRUIT

ONDERZOEK NAAR NIEUWE PEREN VOOR BELGISCHE TEELT

De Proeftuin pit- en steenfruit in Sint-Truiden beoordeelt elk jaar meerdere nieuwe perenrassen afkomstig van over de hele wereld. De bedoeling is om rassen te vinden, die mogelijk naast Conference kunnen geteeld worden. – *Jef Vercammen, pcfruit*

Conference blijft in België, met bijna 90% van het areaal, het hoofdrolspeler bij peer. Dit heeft als nadeel dat een slechte oogst (nachtvorst, beurtjaren ...) of slechte prijzen een veel grotere impact hebben op het inkomen van de fruitteler en op onze marktpositie dan wanneer het risico gespreid is over meerdere rassen. Daarom is rassenonderzoek bij peer één van de belangrijkste onderzoeksdomeinen in de Proeftuin pit- en steenfruit.

Rassenonderzoek peren

Ieder jaar worden verschillende nieuwe perenrassen aangeplant in een eerste screening. Die zijn afkomstig van over de hele wereld. Van elk ras worden 10 bomen op kweek of Kweek Adams geënt, met een tussenstam Beurré Hardy of Doyenné du Comice om het risico op onverenigbaarheid te vermijden. Verder gebruiken we een geïntegreerd spuitschema om ziekten en plagen te bestrijden. In de eerste screening wordt niet-chemisch gedund (enkel met de hand). Als vergelijking wordt steeds Conference mee opgeplant. Na 4 à 5 productie jaren wordt een eerste selectie gemaakt. Rassen die niet voldoen, worden geroid.

Van de beste rassen worden meestal 120 bomen in een tweede screening aangeplant. Afhankelijk van het ras gebeuren hier proeven op onder meer het pluktijdstip, vruchtzetting en dunning, bemesting, vruchtkwaliteit, snoei en opkweek. Voor het opstellen van het ideale bewaarregime wordt samengewerkt met het Vlaams Centrum voor Bewaring van Tuinbouwproducten (VCBT, KU Leuven). Het uiteindelijke doel is het opstellen van een technische handleiding van voor de telers.

Nieuwe rassen in de tweede screening

De nieuwe rassen die momenteel op de Proeftuin pit- en steenfruit in een tweede screening staan, zijn Corina, Celina, P2829, Sweet Sensation, Dicolor, Queen's

Forelle, Xenia en Dazzling Gold. Hieronder volgt een korte beschrijving van de belangrijkste kenmerken van deze rassen.

.....
Dit onderzoek wil een technische handleiding opstellen voor de telers.
.....

Corina Deze peer (foto 1) is een mutant van Conference die gevonden werd door Edwin Saels, een Belgische fruitteler. Het is een clubras van Corina-Saels. De vruchtvorm en de smaak zijn vergelijkbaar met Conference, maar het pluktijdstip ligt 3 weken vroeger. Door het kortere groeiseizoen is de vruchtmaat kleiner dan die van Conference. Ook de boomvorm en de groeihoogte zijn hetzelfde als bij de standaard Conference.

Om de vruchtmaat te verbeteren, kan men best kort snoeien. Een lange snoei is niet aanbevolen. Ook chemisch dunnen, vroeg handdunnen en irrigatie kunnen de vruchtmaat verbeteren. Indien er veel bloembotten zijn en als de vruchtzetting goed is, dan is het nodig om bij een gemiddelde vruchtdiameter van 8 à 10 mm chemisch te dunnen met 6-benzyladenine. Nadien blijft het nodig om met de hand na te dunnen.

Celina (NP 6246) Dit is een kruising van Colorée de Juillet x Williams uit Noorwegen (foto 2). Het is een productieve zomerpeer met een goede vruchtmaat (65-70 mm). De totale productie van de periode 2007-2012 is ongeveer 60% hoger dan die van Conference. Het pluktijdstip ligt ongeveer 2 weken voor Conference. De vruchten hebben een roodbruine blos, die ze zeer attractief maakt. Deze mooie roodbruine blos wordt echter enkel bekomen bij de vruchten die voldoende belichting krijgen. De smaak is zeer goed, ook na het uitstalleven. Bewaring in

gewone koeling is mogelijk tot half januari. De vruchten waren nog sappig en hadden nog smaak. Dit is voor een zomer-ras zeer uitzonderlijk. Celina bloeit erg vroeg. Tot nu toe werd nog geen nabloeï waargenomen, wat positief is in verband met bacterievuur. In 2012 kwam er wel een aantal negatieve eigenschappen naar voren, zoals vorstgevoeligheid en een lager suikergehalte. De rechten van Celina zijn in handen van Fruitbedrijf Wouters en ABCz-Group.

Sweet Sensation Dit ras (foto 3) is een mutant van Doyenné du Comice, gevonden in 1992 door Simon Broertjes, een Nederlandse fruitteler. De Belgische Fruitveiling (BFV) en The Greenery ondersteunen dit ras commercieel. Deze mutant heeft een bruinrode blos. De groei-kracht, het pluktijdstip, de vruchtvorm en de smaak zijn vergelijkbaar met die van de standaard Doyenné du Comice. Sweet Sensation is, net als Doyenné du Comice, matig gevoelig voor schurft en bacterievuur en matig tot zeer gevoelig voor witziekte.

In sommige jaren kan de kleuring een probleem vormen. Om een goede kleuring te verkrijgen, is het belangrijk dat alle vruchten licht krijgen. Daarom wordt best niet te lang gesnoeid. Evenals Doyenné du Comice is ook Sweet Sensation beurtjaar-gevoelig. Meestal is het dan ook nodig om gibberellinen (GA4/7) te spuiten rond de volle bloei om de vruchtzetting te verbeteren, zeker in een jaar met onvoldoende bloembotten. Een goede bestuiving is zeer belangrijk om ieder jaar een goede productie te behalen. Sweet Sensation is een late bloeier, zodat Conference geen goede bestuiver is. In de meeste jaren is er onvoldoende overlapping van de bloeiperiodes. Concorde is wel een goede bestuiver, maar is commercieel niet interessant.

P2829 Dit ras (foto 4) is een kruising van Conference x Doyenné d'Hiver uit Frankrijk (INRA - Angers). Het is een productieve peer met een goede en homogene

vruchtmaat. De meeste vruchten zijn groter dan 70 mm en hebben een homogene vruchtvorm met een gladde schil. P2829 wordt onmiddellijk na Conference geplukt. Dit ras heeft een zeer goede bewaarbaarheid en uitstalleven. Het lijkt erop dat dit ras onder dezelfde condities bewaard kan worden als Conference. Zelfs in mechanische koeling blijft de vruchtkwaliteit goed voor meerdere maanden. Na het uitstalleven neemt de kwaliteit van de vruchten nauwelijks af, wat een belangrijk voordeel kan zijn voor de export naar Rusland of China. Door de gladde schil zou men vermoeden dat dit ras gevoelig zou zijn voor schuur- en sorteerschade. Maar doordat de schil iets dikker is, werden tot nu toe nog geen problemen vastgesteld. Verder is P2829 matig gevoelig voor schurft. De groeikracht is iets sterker dan die van Conference. Het is dan ook belangrijk om in de beginjaren meer uit te buigen om de bomen vlot in productie te krijgen. Bij een te sterke groei kan het ook nodig zijn om eenzijdig te wortelsnoeien met een recht mes. Omdat de bloeiperiode iets voor Conference valt, en omdat bijna elk jaar gestart wordt met een matig aantal bloembotten, is het belangrijk dat je de vruchtzetting kan verbeteren met gibberellinen (GA4/7). Een belangrijk voordeel van P2829 is dat het ras weinig gevoelig is voor lantenachtvorst. De rechten van dit ras zijn in handen van de European Fruit Cooperation (EFC).

Dicolor Deze peer (foto 5) is een kruising van Holenicka x Williams uit Tsjechië. Het is een ras met een rode bloes. Dit maakt de vruchten attractief. Anderzijds is er wel wat verruwing en schuur- en sorteerschade zichtbaar op de achterzijde, wat dan weer in het nadeel speelt. De vruchten hebben ook een lange steel. Na 8 productie jaren ligt de productie ongeveer 16% lager dan die van Conference. De vruchtmaat is de meeste jaren iets kleiner. Vooral op zwakker hout is de vruchtmaat een probleem. Bij de opkweek van de bomen zal men dan ook moeten streven naar voldoende sterk hout, dat bovendien goed belicht moet zijn om een goede kleuring te bekomen. Het pluktijdstip ligt ongeveer 3 weken na Conference. De smaak bij de pluk is goed, maar die gaat behoorlijk snel achteruit tijdens het uitstalleven. Dicolor bloeit vroeg en heeft in sommige jaren zeer veel nabloei. Het ras is zeer gevoelig voor bacterievuur. Maar tot nu toe werd in de Proeftuin nog geen bacterievuur gevonden. Opvallend bij dit ras is wel de hoge vorstgevoeligheid. Na de vorst van 1 april 2012 (tot -4 °C) waren er nog nauwelijks gezonde bloemen. De

rechten van dit ras zijn in handen van Sempra (Tsjechië) en Boomkwekerij René Nicolaï.

Queen's Forelle/Thimo Queen's Forelle (foto 6) is een kruising van Nordhäuser Winterforelle x Madame Verté (Pillnitz Duitsland). Begin april 2012 viel dit ras op door z'n lage vorstgevoeligheid. 68% van de bloemen was niet beschadigd. Dit resulteerde voor de eerste maal in een goede productie. Na 6 productie jaren bedraagt de totale productie van Queen's Forelle slechts 60% van die van Conference. Queen's Forelle wordt ongeveer 3 weken na Conference geplukt. De peren hebben een lange vruchtvorm en een lichtoranje bloes, wat ze zeer attractief maakt. De smaak bij de pluk en na bewaring tot november is goed, maar eens uit de bewaring gaat hij wel snel achteruit. Belangrijk nadeel van Queen's Forelle is dat het ras zeer gevoelig is voor bacterievuur. Maar, evenals bij Dicolor, werd in de Proeftuin tot nu toe nog geen bacterievuur gevonden.

Xenia/Noiabriskaia Xenia (foto 7) is een kruising van Triomphe de Vienne x Nicolaï Krier. Het is een oud ras uit Moldavië (1961) dat enkele jaren geleden opnieuw werd gelanceerd. In de beginjaren was het een zeer productief ras met een grove vruchtmaat. Maar in 2011, en vooral 2012, was Xenia minder productief. In 2012 waren er wel voldoende bloembotten, maar door de vorst van 1 april was ongeveer 50% van de bloemen bevroren. Het pluktijdstip is eind september, begin oktober. De vruchtvorm is eerder bonkig met wat verruwing. De schil is zeer dik, wat een voordeel kan zijn om schuur- en sorteerschade te voorkomen. De smaak van Xenia is matig, ook na bewaring en uitstalleven.

De rechten van Xenia zijn in handen van Boomkwekerij van Rijn-de Bruyn (Nederland). Het is geen clubras, maar een ras

dat gecontroleerd in de markt wordt gezet. De telers zijn verenigd in een telersvereniging, waarbij ze zelf kunnen beslissen over de verkoop en de commercialisatie.

Dazzling Gold/Uta Uta (foto 8) is een kruising van Madame Verté x Boscs Flaschenbirne uit Duitsland (Pillnitz). Na eerdere namen zoals Peardrop en Gold Sensation, zal Uta nu gecommercialiseerd worden onder de naam Dazzling Gold. Dit ras wordt half oktober geplukt. De productie van dit ras is vergelijkbaar met deze van Conference. Dit is mede het gevolg van de grove vruchtmaat (279 g). De vruchtvorm is kort en zeer bonkig. Bovendien zijn de vruchten volledig bruin gebronsd, wat ze niet attractief maakt. De smaak is matig, ook na bewaring en uitstalleven. Dazzling Gold wordt commercieel ondersteund door BFV en The Greenery.

Toekomst

Corina en Sweet Sensation hebben ondertussen hun plaats ingenomen in het Belgische perenassortiment. Celina, P2829, Dicolor, Queen's Forelle, Xenia en Dazzling Gold hebben de eerste stappen gezet. De toekomst zal echter moeten uitwijzen of er plaats is voor al deze rassen. ■

[Dit onderzoek van de Proeftuin pit- en steenfruit werd gerealiseerd met GMO-steun.](#)

EISEN VOOR EEN NIEUW PERENRAS

Er wordt gezocht naar een peer die productief is, die een goede vruchtmaat en een goed uitzicht heeft, en ook hard en lekker is. Bovendien moet ze goed bewaren en een goed uitstalleven hebben. Idealiter moet het nieuwe perenras te onderscheiden zijn van de bestaande rassen. Het nieuwe ras

moet ook optimaal te telen zijn in ons klimaat en het moet bij voorkeur minder gevoelig zijn voor ziekten en plagen (onder meer bacterievuur) en voor lantenachtvorst. Het is ook belangrijk dat vruchtzetting mogelijk is door het spuiten van gibberellinen.